

Список використаних джерел

1. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: https://sme.gov.ua/support_programs/derzhavna-programa-dostupni-kredyty-5-7-9-refinance-credytu/
2. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/kabmin-shvaliv-zmini-do-derzhavnoyi-programi-dostupni-kredit-5-7-9-dlya-pidtrimki-malogo-ta-serednogo-biznesu-v-umovah-karantinu>

УДК: 330.322

*Риженко Б.С.,
здобувач 11 МБ ФБ групи,
Захарова Н.Ю,
к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна*

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку економіки України на підприємствах аграрного сектору відчувається дефіцит фінансових ресурсів, від яких залежать стан виробництва, рівень технічної оснащеності основних фондів підприємства, використання більш ефективних та маловитратних технологій. Для цього потрібне залучення прямих іноземних інвестицій та створення привабливого інвестиційного клімату. Оскільки українська економіка сьогодні знаходиться на етапі становлення, тому й виникає потреба в детальному вивченні і аналізі інвестиційної привабливості.

Ступінь інвестиційної привабливості аграрного сектору є індикатором, що дає можливість зробити висновки потенційним вітчизняним, а також іноземним

інвесторам про необхідність і доцільність здійснення інвестицій. При цьому вони комплексно оцінюють як об'єктивні, так і суб'єктивні чинники, що зумовлюють ефективність ведення бізнесу. Серед іншого, наявність родючих земель, сприятливі природно-кліматичні умови, наявність дешевої робочої сили, вдале географічне розташування є найбільш сприятливими факторами для здійснення інвестування у розвиток аграрного сектору. В той же час негативний вплив зумовлюють політична нестабільність і військові дії на сході країни, корупційна складова, відсутність ринку земель сільськогосподарського призначення, недостатньо розвинена інфраструктура, високий рівень зносу основних засобів галузі, неврегульованість нормативно-правової бази, недосконала податкова, кредитна та інвестиційна політика країни [1].

У табл. 1 представлено аналіз та динаміку капітальних інвестицій в економіку України та визначено рівень інвестиційної активності у сільському господарстві [2].

Таблиця 1

Динаміка капітальних інвестицій в економіку за період 2015–2019 рр.

Показники	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Капітальні інвестиції в економіку, млн. грн.	273116,3	359216,2	448461,5	578726,5	584448,6
Темп приросту інвестицій в економіку, %	151,1	131,4	124,7	129,1	115,6
Капітальні інвестиції в сільське господарство, млн грн	29309,8	49660,1	63400,7	65059,5	55254,1
Питома вага інвестицій у сільське господарство, %	10,6	13,8	14,0	11,3	9,4
Темп приросту інвестицій у сільське господарство, %	270,8	169,5	127,6	102,7	85,0

Проведені розрахунки дозволяють стверджувати, що спостерігається зростання розміру капітальних інвестицій в економіку України в цілому, однак його темпи у останні роки зменшилися. При цьому частка капітальних вкладень у сільське господарство має тенденцію до щорічного скорочення.

Нестабільні умови зовнішнього середовища звузили можливості залучення ресурсів для розвитку суб'єктів господарювання, що особливо стосується аграрного сектору економіки. Розмір капітальних інвестицій безпосередньо впливає на рівень оновлення основних засобів сільськогосподарських підприємств. Останні роки коефіцієнт зносу коливається у межах 37-42%, що потребує детальної уваги щодо підвищення рівня оновлення основних засобів галузі [3].

Можливості залучення фінансових ресурсів можна розширити за рахунок підвищення рівня інвестиційної привабливості галузі, в тому числі і для іноземних інвесторів.

У 2018 та 2019 роках найбільше надходжень від прямих іноземних інвестицій було з Кіпру, Нідерландів, Угорщини та Швейцарії. Загалом за цей період прослідковується тенденція до зростання прямих іноземних інвестицій. Натомість у 2020 році надходження від інвестицій з більшості країн значно скоротилися, що пояснюється погіршенням стану світової економіки внаслідок пандемії.

У відповідь на пандемію COVID-19 наразі відбулись суттєві зміни у життєдіяльності багатьох держав світу:

- запровадження надзвичайного стану в цілому по країні або в окремих регіонах чи сферах: у Китаї, США, Італії, Іспанії, Німеччині, Чехії, Польщі, Латвії, Естонії, Угорщині, Болгарії, Японії, Південній Кореї тощо;
- запровадження майже у всіх країнах санітарно-епідеміологічних заходів (карантинні зони, перевірка температури, скасування масових заходів, закриття навчальних та культурно-розважальних закладів);
- встановлення обмежень виїзду/в'їзду до країн та пересування всередині країн;

Такі безпрецедентні кроки спричиняють уповільнення економічного розвитку з прогнозованим падінням ВВП, скорочення споживчої активності населення та скорочення виробництва в усіх країнах, де зафіксовані випадки

COVID-19. Відповідно, це негативно впливає на розвиток світового попиту в цілому [4].

Основою покращення інвестиційної привабливості аграрного сектору України полягає в наданні допомоги в оцінюванні та розробленні політики з мобілізації інвестицій у сільське господарство для сталого економічного зростання та розвитку. Залучення інвестицій в аграрний сектор спирається на широкий набір факторів, які виходять за рамки аграрної політики, зокрема макроекономічної політики. На наш погляд, покращення інвестиційної привабливості в аграрному секторі, може стати лише завдяки наступним чинникам:

1. Вдосконаленні аграрної політики та державних програм.
2. Розвиток інфраструктури аграрного ринку.
3. Розширенню практики страхування і гарантування інвестиційних проектів.
4. Проведенню ретельного аналізу інвестиційних ризиків з метою їх хеджування або запобігання.
5. Підвищенню ступеня гарантованості прав можливих інвесторів, зокрема іноземних.

Отже, аграрний сектор є однією із пріоритетних, стратегічно важливих галузей розвитку національної економіки. У системі заходів з розвитку аграрного сектора найважливіше значення має грамотна інвестиційна політика держави та нарощування обсягів інвестицій. Збільшення надходжень інвестицій в дану галузь сприятимуть значному розвитку не тільки самої галузі, а й економіки України та її становища на міжнародному ринку в цілому.

Список використаних джерел

1. Zakharova Natalia. Investment attractiveness of the agrarian economy sector of Ukraine. *Perspectives of world science and education. Abstracts of the 7th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2020. Pp. 158-163. URL: <http://sciconf.com.ua>.*

2. Сільське господарство України за 2019 рік: стат. збірник / За редакцією О.М. Прокопенко. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Захарова Н.Ю. Оцінка майнового стану підприємств в системі забезпечення фінансового менеджменту. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2018. №2(37). С. 181-191.

4. Україна у 2020-2021 роках: наслідки пандемії. Консенсус-прогноз. (квітень 2020) URL: <https://www.me.gov.ua/>